

Ügyszám: NAIH-800-4/2013/H.

Tárgy: Tökéletes Másolat Kereskedelmi
és Szolgáltató Bt. adatkezelése

HATÁROZAT

A **Tökéletes Másolat Kereskedelmi és Szolgáltató Betéti Társaságot** (a továbbiakban: Kötelezett) (2230 Gyömrő, Nefelejcs u. 65.) az általa végzett jogellenes adatkezelés miatt

**130.000 Ft, azaz százharmincezer forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezem, továbbá elrendelem,

- hogy a www.onlyyou.hu honlap esetében az elektronikus hirdetések küldéséhez való hozzájárulás beszerzésére vonatkozó gyakorlatukat alakítsák át a jogszabályoknak megfelelően, vagy amennyiben ilyen tevékenységet nem folytatnak, távolítsák ezen szolgáltatás nyújtásának lehetőségét a honlap „Médiaajánlat” menüpontjából is,
- a www.onlyyou.hu honlapon elérhető „Felhasználási feltételek” 12. pontja, valamint az „Adatvédelmi irányelvek” 9. pontja közötti ellentmondás feloldását oly módon, hogy azok összekapcsolására csak az érintettek – megfelelő tájékoztatáson alapuló – kifejezett hozzájárulása esetén kerülhessen sor,
- tegyenek közzé „Adatvédelmi irányelvek” elnevezésű szabályzatukban megfelelő tájékoztatást a hírlevélről való leiratkozás lehetőségéről,
- pontosítsák az „Adatvédelmi irányelvek” elnevezésű szabályzatuk 4. pontjában az „Egyéb személyes adatok” felhasználásának szabályait tekintetben, hogy azokat mely – az említett szabályzat 8. pontjában, illetve a „Felhasználási feltételekben felsorolt – célokra használják fel,
- valamint amennyiben elektronikus hirdetésküldési tevékenységet folytatnak, jelentsék be adatkezelésüket az adatvédelmi nyilvántartásba.

A bírságot a határozat jogerőre emelkedését követő **15 napon belül a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság központosított bevételek beszédese célelszámolási forintszámlája (10032000-00319425-30006009) javára** kell megfizetni. Az összeg átutalásakor kérem, **hivatkozzon a NAIH-800/2013. BÍRS. számra.**

Egyidejűleg elrendelem jelen határozatnak a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) honlapján történő nyilvánosságra hozatalát.

A határozat végrehajtásáról annak kézhezvételétől számított **30 napon belül értesítsék** a Hatóságot.

Ha a Kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi

pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását, a bírság és a késedelmi pótlék adók módjára történő behajtását.

A hatósági eljárás kapcsán eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről nem rendelkezem.

E döntés ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, azonban a Hatósághoz benyújtandó keresettel lehet kérni annak bírósági felülvizsgálatát. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos.

INDOKOLÁS

I. A Hatóság 2013. évi ellenőrzési tervének kitűzött célja az internetes honlapok adatkezelésének, regisztrációs folyamatának az érintettek, felhasználók jogainak érvényesülése szempontjából való vizsgálata, különös tekintettel a kiskorúak adatainak kezelésére. Ennek keretében döntött a Hatóság a hazai társkereső oldalak üzemeltetői által folytatott adatkezelés vizsgálatáról.

A www.onlyyou.hu weboldalon végzett próbaregisztráció során a Hatóság megállapította, hogy a honlapon mintegy 115 olyan adatlap található, melyeknél a regisztrált felhasználók életkora 16 év alatti. A Hatóság ezt követően a honlaphoz kapcsolódó felhasználási és adatkezelési szabályzatok áttekintését is elvégezte a személyes adatok kezelése tekintetében.

A www.onlyyou.hu weboldalon található „Felhasználási feltételek” és „Adatvédelmi irányelvek” nem jelölték meg sem az adatkezelőt, sem a honlap fenntartóját, azonban a www.onlyyou.hu oldal adatainak az Internet Szolgáltatók Tanácsa által vezetett nyilvántartásból való lekérdezés után megállapítható volt, hogy a domain-használó a Tökéletes Másolat Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. (2230 Gyömrő, Nefelejcs u. 65.).

Fentiekre tekintettel a Hatóság 2013. április hó 22. napján a Kötelezett adatkezelése tekintetében adatvédelmi hatósági eljárás indításáról döntött az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 60. § (1) és (4) bekezdése alapján.

A Hatóság ügyintézője (Nagy Daniella néven, felhasználónév: n.daniella) regisztrált a www.onlyyou.hu oldalon 2013. március hó 25. napján 14 évesként, mely során megismerhetőek voltak a kifogásolt adatlapok. A személyes adatok kezeléséhez adott jognyilatkozat érvényességéhez a törvényes képviselő beleegyezését vagy utólagos jóváhagyását a Kötelezett nem kérte. Felvetődött továbbá, hogy a Kötelezett által kezelt honlap adatkezelési szabályzata nem felel meg az adatvédelmi követelményeknek, így nem ad minden esetben lehetőséget a Kötelezett a honlapra regisztráló felhasználóknak arra, hogy külön jognyilatkozattal járulhassanak hozzá az elektronikus hirdetésküldéshez, az a regisztrációval automatikus, hiányos az adatkezelési célok tekintetében adott tájékoztatás, illetve nem egyértelmű, hogy van-e lehetőség minden esetben a honlapok által küldött hírlevelekről való leiratkozásra. Ellentmondó tájékoztatást nyújt továbbá a Kötelezett arra nézve, hogy milyen célból és módon kapcsolják össze a www.onlyyou.hu honlapot más, általuk kezelt honlapokkal, illetve az adatállományok összekapcsolása a "Felhasználási feltételek" 12. pontja alapján külön tájékoztatás és felhasználói hozzájárulás nyomán, vagy az "Adatvédelmi irányelvek" 9. pontja alapján a regisztrációval automatikusan történik-e.

Fentiekre figyelemmel a Hatóság a NAIH-800-2/2013. ügyiratszámú, 2012. április hó 22. napján kelt végzésével felhívta a Kötelezettet arra, hogy a tényállás tisztázása érdekében adjon tájékoztatást a feltárt adatkezelési hiányosságok tekintetében.

A Kötelezett beadványában a következő tájékoztatást adta:

A Kötelezett 2008 óta üzemelteti a www.onlyyou.hu weboldalt, mely online társkereséshez nyújt felületet és ehhez kapcsolódó közösségi szolgáltatásokat nyújt. A regisztráció során a felhasználóknak valódi nevüket nem kötelező megadniuk, az oldal csak felhasználónevük (nickname) megadását követelte meg kezdettől fogva, mely nem feltétlenül azonos a valódi nevükkel. A regisztráció során megadott életkor bármikor módosítható az oldalon, álláspontjuk szerint minden igyekezetük ellenére sem lehet ellenőrizni, hogy a felhasználók a valós életkorukat adják-e meg a weboldalon. Véleménye szerint a kizárólag online tevékenységet végző szolgáltatóknak nem áll módjukban olyan rendszert üzemeltetni, mely minden kétséget kizáró módon kiszűri a 16 éves korhatár alatti felhasználókat a használatból, illetve alkalmas a 16 éves korhatár alattiaktól szülői beleegyezés beszerzésére, hiszen ez csupán előzetes személyes regisztrációval és igazoltatással lenne megvalósítható. Előadta továbbá, hogy folyamatban van a szülői beleegyezések bekérését és a regisztrációk felfüggesztését lehetővé tevő informatikai rendszer kifejlesztése, mivel azonban a fejlesztés időigényes folyamat és társaságuk nem kívánja kockáztatni az adatvédelemre vonatkozó jogszabályok megsértését, úgy határoztak, hogy a jövőben lehetetlenné teszik a regisztrációt 16 éven aluli életkorral, továbbá a már regisztrált 16 éven aluli felhasználókat – azok előzetes tájékoztatását, és a felhasználói feltételek egyidejű módosítását követően – törlik a rendszerből, természetesen adataik kezelésének egyidejűleg történő megszüntetésével.

Tájékoztatása szerint weboldaluk hirdetést tartalmazó levelet nem küldött, ilyen tevékenységet nem végzett és nem is tervez végezni. Az általuk küldött hírlevelek csupán felhasználói interakcióról szóló értesítők (belső levél, „mosoly értesítő”, oldallal kapcsolatos hírek). Ezen levelek mindegyikéről bármikor le lehet iratkozni a „Beállítások” menüpont alatt. Állítása szerint a www.onlyyou.hu oldalon megadott adatokat a Kötelezett nem osztotta meg más honlapokkal, így nem hozott létre a terveikben korábban szerepelt társweboldalt és ilyet nem is terveznek már a jövőben. Ennek megfelelően az adatok megosztására sem a regisztrációval automatikusan, sem a felhasználók külön nyilatkozatai alapján nem került sor. Tájékoztatásuk szerint amennyiben erre a jövőben mégis lehetőség nyílna, úgy társaságuk külön beleegyezést fog kérni az érintettektől, és ezt az „Adatvédelmi irányelvek”-ben is pontosítani fogják.

Előadta továbbá, hogy a felhasználói regisztráció során rögzített adatok az oldal kiszolgálásáért felelős szerveren vannak jelen, melyekről biztonsági másolat készül egy esetleges szerverhiba esetén azok megfelelő visszaállítására, a 7 napnál idősebb mentések azonban automatikusan törölődnek. Adatfeldolgozót nem vesznek igénybe.

A beadványhoz melléleként csatolta a módosított „Felhasználási feltételek” és „Adatvédelmi irányelvek” elnevezésű szabályzataikat, melyeket hatályba is léptettek. Előbbiben feltüntetésre került az adatkezelő személye, továbbá a regisztráció feltételévé tették a 16. életév betöltését, valamint fenti nyilatkozatukkal összhangban az utóbbiból kivették az elektronikus hirdetésküldést lehetővé tevő részt.

II. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi előírások:

Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint: „személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági,

kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés”,

7. pontja értelmében „hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez”,

10. pontja szerint: „adatkezelés az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése”,

Az Infotv. 4. és 5. §-a szerint: *„(1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.*

(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető. [...]

5. § (1) Személyes adat akkor kezelhető, ha

a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy

b) azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).”

Az Infotv. 6. § (3) bekezdése szerint *„a 16. életévét betöltött kiskorú érintett hozzájárulását tartalmazó jognyilatkozatának érvényességéhez törvényes képviselőjének beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása nem szükséges”.*

Az Infotv. 20. § (2) bekezdése alapján az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

Az Infotv. 65. § (1) bekezdése értelmében *„az adatkezelő személyes adatokra vonatkozó adatkezeléseiről, az érintettek tájékozódásának elősegítése érdekében a Hatóság hatósági nyilvántartást (a továbbiakban: adatvédelmi nyilvántartást) vezet...”.*

A fenti jogszabály 66. § (1) bekezdése alapján *„a személyes adatok kezelésének nyilvántartásba vételét az adatkezelő – a kötelező adatkezelés kivételével az adatkezelés megkezdése előtt – kérelmezi a Hatságnál.”* A fenti jogszabályhely (4) bekezdése szerint pedig *„a nyilvántartásba vétel iránti kérelemnek tartalmaznia kell a 65. § (1), illetve (2) bekezdése szerinti adatokat”.*

A gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) 6. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy *„ha külön törvény eltérően nem rendelkezik, reklám természetes személynek mint reklám címzettjének közvetlen megkeresése módszerével (a továbbiakban: közvetlen üzletszerzés), így különösen elektronikus levelezés vagy azzal egyenértékű más egyéni kommunikációs eszköz útján – a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – kizárólag akkor közölhető, ha ahhoz a reklám címzettje előzetesen egyértelműen és kifejezetten hozzájárult.”*

A Grt. 6. § (2) bekezdése kimondja, hogy *„hozzájáruló nyilatkozat bármely olyan módon tehető, amely tartalmazza a nyilatkozó nevét, illetve – amennyiben a reklám, amelyre a hozzájárulás vonatkozik, csak meghatározott életkorú személyek számára közölhető – születési helyét és idejét, továbbá azoknak a személyes adatoknak a körét, amelyek kezeléséhez a nyilatkozó hozzájárul, valamint a hozzájárulás önkéntes és a megfelelő tájékoztatás birtokában történő kifejezését.”*

A Grt. 6. § (3) bekezdése értelmében *„az (1) bekezdés szerinti hozzájáruló nyilatkozat bármikor korlátozás és indoklás nélkül, ingyenesen visszavonható. Ebben az esetben a nyilatkozó nevét és minden egyéb személyes adatát az (5) bekezdésben meghatározott nyilvántartásból haladéktalanul törölni kell, és részére reklám az (1) bekezdésben meghatározott módon a továbbiakban nem közölhető”.*

A Grt. 6. § (7) bekezdése szerint *„az (1), illetve a (4) bekezdésben meghatározott módon közölt reklámhoz kapcsolódóan egyértelműen és szembeűnően tájékoztatni kell a címzettet arról a címről és egyéb elérhetőségről, ahol az ilyen reklámok részére történő közléséhez való hozzájáruló nyilatkozatának visszavonása, illetve a reklám küldésének megtiltása iránti igényét bejelentheti...”.*

Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefűgű szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Ekertv.) 14. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy *„e törvény alkalmazásában elektronikus hirdetés bármely információs társadalommal összefűgű szolgáltatás vagy – a beszédcélú telefonhívás kivételével – elektronikus hírközlés útján közölt:*

- a) a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) 3. §-ának d) pontja szerinti reklám, vagy*
- b) társadalmi cél megvalósításához kapcsolódó, reklámnak nem minősűlő tájékoztatás.”*

Az Ekertv. 14. § (2) bekezdése kimondja, hogy *„elektronikus hirdetésnek minősűl az olyan közlés is, amelynek célja kizárólag a Grt. 6. §-ának (1) bekezdésben elűirt hozzájárulás kérése.”*

Az Ekertv. 14. § (5) bekezdése értelmében *„a Grt. 6. §-ában foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott elektronikus hirdetésre és a (2) bekezdés szerinti közlésekre.”*

A Polgári Tűrvénykűnyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 12. §-a szerint *„kiskorű az, aki a tizennyolcadik életűvét még nem tűltötte be, kivève, ha házasságot kötűtt”. A 12/B. § (1) bekezdése értelmében „cselekvűképtelen az a kiskorű, aki a tizenegyedik életűvét nem tűltötte be”, a 12/C. § (1) bekezdése alapján „a cselekvűképtelen kiskorű jognyilatkozata semmis; nevében a tűrvényes képviselűje jár el”.*

A Ptk. 12/A. § (1) bekezdése értelmében *„korlátozottan cselekvűképes az a kiskorű, aki a tizenegyedik életűvét már betűltötte és nem cselekvűképtelen”.*

A fenti jogszabályhely (2) bekezdése alapján *„a korlátozottan cselekvűképes kiskorű nyilatkozatának érvényességéhez - ha jogszabály kivételt nem tesz - tűrvényes képviselűjének beleegyezése vagy utűlagos jóváhagyása szűkséges. Ha a korlátozottan cselekvűképes kiskorű cselekvűképessé válik, maga dűnt a fűggű jognyilatkozatainak érvényességérűl”. Azonban a (3) bekezdés b) pontja szerint „a korlátozottan cselekvűképes kiskorű a tűrvényes képviselűjének közreműködése nélkül is megkűtheti a mindennapi élet szokásos szűkségleteinek fedezése körébe tartozű kisebb jelentűségű szerűdéseket”.*

III. Megállapítások:

1. A jognyilatkozatok érvényességének, így a kiskorúak adatainak kezeléséhez adott hozzájárulás érvényességének szabályozását a Ptk. tartalmazza. A Ptk. 12/C. § (1) bekezdése értelmében a 14 éven aluli kiskorú jognyilatkozata (ilyen korral is lehetséges volt a regisztráció az oldalon, hiszen 2000-es születési év volt a legközelebbi megjelölhető évszám) semmis, nevében a törvényes képviselője járhat el. A Ptk. 12/A. § (2) bekezdése szerint „a korlátozottan cselekvőképes kiskorú nyilatkozatának érvényességéhez - ha jogszabály kivételt nem tesz - törvényes képviselőjének beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása szükséges.” Az említett jogszabályi kivételt az Infotv. 6. § (3) bekezdése tartalmazza, mely kimondja, hogy a 16. életévét betöltött kiskorú hozzájárulását tartalmazó jognyilatkozatának érvényességéhez nem szükséges törvényes képviselőjének beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása. A jogalkotó ezzel a rendelkezésével tehát kiemelte a 16 és 18 év közötti kiskorúakat a főszabály rendelkezése alól, melyből az argumentum a contrario elv alkalmazásával történő értelmezésből a jogalkotónak az a szándéka is kiolvasható, hogy a 14 és 16 év közötti kiskorúak esetében továbbra is szükséges a személyes adatok kezeléséhez adott hozzájárulás érvényességéhez a törvényes képviselő beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása, amivel egybecseng a Ptk. korlátozottan cselekvőképes kiskorúakra vonatkozó főszabálya. Ez alól további kivétel lehet a Ptk. 12/A. § (3) bekezdés b) pontja szerinti, a mindennapi élet szokásos szükségleteinek fedezése körébe tartozó kisebb jelentőségű szerződések megkötése, melybe a társkereső oldalakon történő regisztráció már nem tarthat bele egy ennyi idős kiskorú esetében.

A Hatóság álláspontja szerint a gyermekek és kiskorúak mindenképp álló érdekét kell figyelembe venni online tevékenységük és az interneten közzétett személyes adataik tekintetében, így különösen az ismeretségi hálózatok vonatkozásában. Ezen közösségi hálózatépítő oldalak közül pedig különösen a társkereső oldalak hordoznak magukban igazi kockázatokat, hiszen szemben a közösségi oldalakkal, melyeknek a barátokkal való kapcsolattartás a funkciója, a társkereső oldalak célja ismeretlenekkel való kapcsolatfelvétel lehetővé tétele (legalábbis a felhasználók szempontjából nézve).

A Kötelezettnek az az álláspontja, miszerint lehetetlen ellenőrizni, hogy a regisztrációs adatok megfelelnek-e a valóságnak, nem menti fel a Kötelezettet az alól a kötelezettsége alól, melyet a Ptk. és az Infotv. vonatkozó része az adatkezelés feltételeként támaszt. Ennek betartására kell törekedni akkor is, ha az nem mindig tűnik életszerűnek, vagy ha a jóváhagyás valóságos nehezen ellenőrizhető. Ellenkező esetben a honlap működtetője abban működik közre, hogy gyermekek párkapcsolat/szexuális kapcsolat céljából elérhetőek legyenek, mely elvezethet ahhoz is, hogy bűncselekmény áldozataivá váljanak. Az Infotv. 4. § (1) bekezdésének értelmében pedig az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. Az EU szervei is hangsúlyozzák ezen kérdés fontosságát (a 95/46/EK irányelv 29. cikke alapján létrehozott adatvédelmi munkacsoport 5/2009. számú véleménye az ismeretségi hálózatokról, az Európai Parlament és a Tanács 2006/952/EK számú ajánlása, valamint a Bizottság COM(2011) 556. számú, Gyermekek védelme a digitális világban című jelentése), kiemelve, hogy ezen a területen igen eltérő szintű védelmet sikerült megvalósítani a tagállamoknak. Ahogy a Kötelezett is említi, a káros tartalmaknak csak egy kisebb része származik közvetlenül hazánkból, jóval jelentősebb arányban ered más uniós tagállamokból és még inkább az Európai Unió kívülről, így egységes védelem ezekkel szemben nagyon nehezen megvalósítható. Addig viszont, amíg ilyesfajta harmonizált védelem meg nem valósul, a Hatóság álláspontja szerint a hazai viszonyok között elérhető maximális védelemre kell törekedni a gyermekek és kiskorúak személyes adatainak interneten történő közzétételével és az online tevékenységeik során elérhető tartalmak megfelelő szűrése érdekében.

Ezen védelem módozatai lehetnek pl. a honlapról letölthető, PDF formátumú szülői hozzájáruló nyomtatvány kitöltése és faxon vagy postán történő visszaküldése, vagy egy ingyenesen hívható szám létesítése a szülők részére a megfelelő tájékoztatás és hozzájárulás megadása érdekében. Más kérdés, hogy ilyen esetben felelősen jár-e el az a szülő, aki beleegyezik 16 éven aluli gyermeke társkeresés célú regisztrációjába.

A Hatóság próbaregisztációja során létrehozott e-mail címére megkapta a Kötelezett által jelzett értesítést a profil törléséről, valamint megbizonyosodott róla, hogy már nem lehetséges a regisztráció a www.onlyyou.hu oldalon 16 éven aluli személyként.

2. A Kötelezett azon érvelése, miszerint teljes nevet nem kérnek a regisztráció során – csupán egy felhasználónév megadása kötelező – mely által „a felhasználók kevésbé veszélyeztetik a magánszférájukat, sokkal kevesebb visszaélésre ad alkalmat” annyiban elfogadható, hogy az érintett azonosíthatóságát megnehezítheti, azonban a 16 év alatti kiskorú elérhetősége és veszélyeztetettsége fennmarad, elég csak a magáról feltöltött kép általi azonosíthatóságra, vagy néhány levélváltással megszerezhető információkra gondolni.

Nem adta tehát megfelelő jogszabályi indokát a Kötelezett annak, hogy miért regisztrálhattak társkeresésre irányuló szolgáltatásra 16. életévüket be nem töltött kiskorúak törvényes képviselőik beleegyezése, vagy utólagos hozzájárulása nélkül, továbbá felhívás ellenére azt sem igazolta, hogy ezen hozzájárulásokat beszerezte volna, így a Kötelezett által folytatott gyakorlat megfelelő jogalap hiányában az Infotv. 6. § (3) bekezdésébe ütközik, jogellenes adatkezelést valósít meg.

A Kötelezett adatkezelése tehát sértette az Infotv. 4. § (1) bekezdése által előírt tisztességes adatkezelés elvét, valamint nem tett eleget az Infotv. 6. § (3) bekezdésében rögzített feltételeknek, így jogszabálysértő.

3. A Kötelezett tájékoztatása szerint weboldaluk hirdetés tartalmazó levelet nem küldött, ilyen tevékenységet nem végzett és nem is tervez végezni. Ezzel egybecsengően ki is vették szabályzatukból az erre vonatkozó rendelkezéseket. Azonban a honlapon elérhető „Médiaajánlat” menüpont „Direkt kommunikáció” pontja szerint lehetőséget biztosítanak a felsorolt ismérvek alapján szegmentált e-mail címekre történő eDM kiküldésére. Ezen ellentmondás feloldására kötelezte a Hatóság a Kötelezettet a rendelkező részben.

Az említett szabályzatmódosítás előtt a honlapra regisztráló felhasználók az oldalon történő regisztrációval automatikusan járultak hozzá ahhoz, hogy a szolgáltató a részükre elektronikus hirdetést tartalmazó levelet küldjön. A honlap adatkezelési szabályzatának 8. pontjában ez a rendelkezés az alábbiak szerint szerepelt:

„Az adatkezelő jogosult arra, hogy a felhasználó regisztráció során megadott e-mail címére a szolgáltatással összefüggő hírlevelet küldjön. A felhasználó a regisztrációval hozzájárul ahhoz, hogy az adatkezelő a hírlevél, illetve az egyéb értesítő levél alján reklámot helyezzen el. A felhasználó a regisztrációval hozzájárul ahhoz, hogy az adatkezelő a regisztráció során megadott e-mail címre csak reklámot tartalmazó levelet küldjön.”

A Hatóság álláspontja szerint szabályzatukba a fentiek szerint foglalt gyakorlat a hozzájárulás beszerzése tekintetében a következők miatt nem felel meg az Infotv., a Grt. és az Ekertv. fent hivatkozott követelményeinek:

A vizsgált adatkezelés esetében az adatkezelés jogalapja az érintett hozzájárulása. A honlapokra történő regisztráció során két külön adatkezelés, adatkezelési cél határolható el, amelyek esetében a Hatóság álláspontja szerint külön-külön kell biztosítani a hozzájárulás lehetőségét. Egyrészt a

regisztrációhoz, mint adatkezelési célhoz kapcsolódóan kezelheti a szolgáltató – többek között – az érintett elektronikus levelezési címét is az Ekertv. és az Infotv. rendelkezései szerint, ebben az esetben az e-mail cím kezelésének célja kizárólag a szolgáltatás igénybevételével összefüggő célokat öleli fel, így különösen az érintettel való kapcsolattartást vagy a szolgáltatáshoz kapcsolódó rendszerüzenetek küldését. Ettől eltérő célú adatkezelés a szolgáltató részéről az elektronikus hirdetésküldés, ennek keretében az Ekertv. 14-14/C. §-a, a Grt. 6 §-a, illetve az Infotv. adatkezelésre vonatkozó rendelkezései által megszabott kereteken belül az érintett elektronikus levelezési címét elektronikus hirdetés küldése céljából is fel lehet használni.

A hozzájárulás definícióját a fentiekben idézett módon az Infotv. és a Grt. is rögzíti, némileg eltérő szóhasználattal. Az Infotv. 3. § 7. pontja és a Grt. 6. § (1) – (2) bekezdése szerinti meghatározások alapján tehát a *hozzájárulás akkor tekinthető megadottnak, ha az önkéntes elhatározáson, valamint megfelelő tájékoztatáson alapul, határozott/kifejezett, félreérthetetlen/egyértelmű, továbbá azt az érintett előzetesen adta meg.*

A hozzájárulás érvényességének egyik legfontosabb összetevője az érintett akaratának önkéntessége, amely akkor valósul meg, ha valódi választási lehetőség áll az érintett rendelkezésére. A Kötelezett gyakorlata szerint az önkéntesség azáltal biztosított, hogy az érintettek szabadon dönthetik el, hogy a honlapot regisztrációval vagy anélkül veszik-e igénybe, amennyiben azonban regisztrálnak az oldalon, egyúttal hozzájárulnak az elektronikus hirdetésküldéshez. A Kötelezett ezzel egyidejűleg biztosítja a hírlevélről való utólagos leiratkozás lehetőségét. A Hatóság álláspontja szerint a hozzájáruláson alapuló adatkezelések esetében az egymástól függő adatkezeléseknél – amikor valamely adatkezelés kizárólag akkor jön létre, amennyiben egy másik adatkezeléshez az érintett hozzájárul – főszabály szerint nem biztosított az önkéntesség. Ennek megfelelően nem biztosított az önkéntesség abban az esetben, amennyiben a regisztrációhoz kapcsolódó adatkezelés létrejött attól függ, hogy az érintett hozzájárul-e az elektronikus hirdetésküldéshez vagy sem.

A *határozott/kifejezett* hozzájárulás akkor tekinthető teljesnek, ha a különböző célokhoz való hozzájárulást külön-külön teszi lehetővé a szolgáltató, tehát meghatározott, konkrét adatkezelési célhoz adja hozzájárulását az érintett. Az *egyértelműség/félreérthetlenség* követelményének való megfelelés kérdése kapcsán a Hatóság kiemeli az 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 29. cikke alapján létrehozott adatvédelmi munkacsoport 2004. február 27-én elfogadott 5/2004. és a 2011. július 13-án elfogadott 15/2011. számú véleményeiben az e-mailben küldött direkt marketing anyagokkal kapcsolatban megfogalmazott azon álláspontját, miszerint: *„az ilyen mailek fogadására vonatkozó hallgatóságos hozzájárulás nem összeegyeztethető a 95/46/EK irányelv hozzájárulásra vonatkozó fogalom-meghatározásával”*. Az elektronikus hirdetőknél, így a Kötelezetteknek is olyan megoldást kell a hozzájárulás beszerzése tekintetében alkalmazniuk, amelynek nyomán egyértelmű hozzájárulást adhatnak az érintettek, mégpedig külön a regisztrációhoz, és külön az elektronikus hirdetésküldéshez, mint adatkezelési célhoz. Ilyennek tekinthető például a „checkbox” alkalmazása, amelynek nyomán a regisztráció során az érintettek egy-egy aktív, tevőleges magatartással külön-külön járulhatnak hozzá az oldalon történő regisztrációhoz kapcsolódó adatkezeléshez, valamint ahhoz, hogy számukra a hirdető elektronikus hirdetésküldést küldjön (opt-in rendszer).

Ahogy az érvényes hozzájárulás előző két eleme, úgy a *megfelelő tájékoztatás* sem teljesült (mely tájékoztatásnak az Infotv. 20. §-a szerinti pontokra kell kiterjednie), ugyanis az eljárás megindításakor hatályban lévő adatkezelési szabályzatukban nem került feltüntetésre az „Adatkezelés célja és jogalapja” pontban a direkt marketing célú felhasználás, mely ebben a formában nem nevezhető transzparens eljárásnak és a jogszabályi követelmények maradéktalan betartásának.

Fentiek alapján megállapítható tehát, hogy a www.onlyyou.hu oldalon elérhető „Adatvédelmi irányelvek” elnevezésű szabályzat hatósági eljárás megindításakor hatályos szövege szerinti gyakorlat esetében az adatkezelés jogszerűségéhez hiányzik az érintett által megadott hozzájárulás több törvényi követelménye, így a megfelelő tájékoztatás, a kifejezettség/határozottság, valamint az egyértelműség/félreérthetlenség is. Amennyiben tehát élni kívánnak az elektronikus hirdetésküldés gyakorlatával, eljárási rendjüknek fent leírtak szerinti módosítására, míg abban az esetben, ha valóban nem küldenek direkt marketing célú hírleveleket, a honlapon elérhető „Médiaajánlat” menüpont „Direkt kommunikáció” pontjának módosítására van szükség a jogszerű és egyértelmű adatkezelés megvalósítása érdekében.

4. Ellentmondás fedezhető fel az érintett honlapon elérhető „Felhasználási feltételek” elnevezésű szabályzat 12. pontján belül, valamint annak az „Adatvédelmi irányelvek” elnevezésű szabályzat 9. pontjában foglaltakkal is. Nevezett rendelkezések a www.onlyyou.hu honlap és más, szintén a Kötelezett által fenntartott honlapok összekapcsolásáról szólnak. Az összekapcsolás célja a több honlapon regisztráló felhasználók részére többletszolgáltatások nyújtása. A „Felhasználási feltételek” 12. pontjának 2. mondata szerint „a honlapok összekapcsolása csak technikai művelet, amely nem jelenti az adatállományok bármilyen módon történő összekapcsolását”, míg a következő mondatban ennek ellentmondva, már „közös adatállományokról” beszél. A „Felhasználási feltételek” 12. pontja értelmében „a felhasználó egyes regisztrációinak összekapcsolására csak abban az esetben kerülhet sor, ha a felhasználó a tájékoztatást követően kinyilvánítja ezen szolgáltatások igénybe vételére vonatkozó egyértelmű szándékát, és az adatok összekapcsolására vonatkozó hozzájárulását”. Ezzel szemben az „Adatvédelmi irányelvek” 9. pontja értelmében „amennyiben az adatkezelő, mint szolgáltató a Felhasználási feltételekben meghatározottak szerint a www.onlyyou.hu oldalt összekapcsolja más, általa fenntartott oldallal, a felhasználó az adatkezelések összekapcsolásához jelen szabályzat elfogadásával hozzájárul”.

Az adatkezelő beadványában kifejtettek szerint jelenleg nincs és nem is tervezik társweboldal létrehozását, így az adatok megosztására eleddig nem került sor, azonban ha erre a jövőben mégis lehetősége nyílna, társaságuk külön beleegyezést fog kérni felhasználóitól, mely elvet az adatvédelmi irányelveik között is ki kívánnak nyilvánítani. Ennek megfelelően az „Adatvédelmi irányelvek” 9. pontjának módosításra jelen határozat meghozataláig nem került sor, az érintettek személyes adatainak kezeléséről szóló tájékoztatás így ellentmondó, tehát nem felel meg az Infotv. 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak. A Hatóság álláspontja szerint azért van szükség arra, hogy a személyes adatokat tartalmazó különböző adatbázisok összekapcsolására csak az érintettek – megfelelő tájékoztatáson alapuló – kifejezett hozzájárulása esetén kerülhessen sor, mert ebben az esetben egy, az érintettek által előre nem ismert, eltérő cél érdekében történik az adatok feldolgozása. Az Infotv. 4. § (1) bekezdésében rögzített célhoz kötöttség elve értelmében személyes adatot feldolgozni csak pontosan meghatározott és jogszerű célra lehet. Az adatfeldolgozás célját pedig úgy kell az érintettekkel közölni, hogy azok megítélhessék az adatfeldolgozás hatását jogaikra és megalapozott döntést hozhassanak.

5. Az „Adatvédelmi irányelvek” elnevezésű szabályzat 4. pontjának az „Egyéb személyes adatok” felhasználására vonatkozó része nem ad megfelelő tájékoztatást arról, hogy milyen célokra használják fel a kötelezően meg nem adandó adatokat, mellyel a Kötelezett megsértette az Infotv. 20. § (2) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségét.

6. Az eljárás megindításának időpontjában hatályos szabályzatokban nem került feltüntetésre az adatkezelő személye, mellyel a Kötelezett megsértette az Infotv. 20. § (2) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségét.

7. A Kötelezett az eljárás megindításának időpontjában hatályos szabályzataiban tévesen tájékoztatta a felhasználókat az adatkezeléssel kapcsolatos jogaikról rendelkező jogszabályról (Avtv.), továbbá jogorvoslati lehetőségeikről (adatvédelmi biztos).

8. Nem nyújtanak megfelelő tájékoztatást a honlapon elérhető „Adatvédelmi irányelvek” elnevezésű szabályzatukban a hírlevélről való leiratkozás lehetőségeiről, mellyel a Kötelezett megsértette az Infotv. 20. § (2) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségét.

9. Az Infotv. 65. § (1) bekezdése értelmében az adatkezelő személyes adatokra vonatkozó adatkezeléseiről, az érintettek tájékozódásának elősegítése érdekében a Hatóság hatósági nyilvántartást vezet. Az adatkezelőnek abban az esetben kell bejelentkeznie a nyilvántartásba, ha nem esik az Infotv. 65. § (3) bekezdésében foglalt kivételek hatálya alá. Ezen szakasz a) pontja szerint nem vezet adatvédelmi nyilvántartást a Hatóság arról az adatkezelésről, amely az adatkezelővel – a pénzügyi szervezetek, közüzemi szolgáltatók, elektronikus hírközlési szolgáltatók ügyfelei kivételével ügyfélkapcsolatban álló személyek adataira vonatkozik. Amennyiben a hírlevél szolgáltatás azonban direkt marketing célra is irányul, úgy e tevékenység nem esik a kivételi szabályok hatálya alá, és ebben az esetben bejelentési kötelezettség terheli a Kötelezettet.

A Hatóság ezúton is fel kívánja hívni a Kötelezett figyelmét arra, hogy a megfelelő tájékoztatás megadása nem egy sematikus, mechanikusan elvégzendő feladat, hanem az adatkezelés jogszerűségének alapfeltétele, melynek maradéktalan teljesítése az adatkezelő kötelezettsége.

Fentiekre tekintettel a Hatóság az Infotv. 3. § 7. pontjának, a 4. § (1), 6. § (3) és 20. § (2) bekezdésének megsértése miatt a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és jelen határozatban Kötelezettet adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte és az Infotv. 61. § (1) bekezdés c) pontja szerint felszólította adatkezelési gyakorlatának jogszabályoknak megfelelő átalakítására.

Jelen határozat természetesen nem tanúsítja a Kötelezett által végzett adatkezelés jogszerűségét azon kérdésekben, melyek vizsgálatára az adatvédelmi hatósági eljárás során nem került sor, és nem tanúsítja az eljárás során megküldött, módosított szabályzatok megfelelőségét sem.

IV. A Hatóság a bírság kiszabása során súlyosbító körülményként vette figyelembe a kiskorú felhasználók esetében a jogsértés súlyát, valamint a jogsértő állapot fennállásának – az Infotv. 2012. január 1-i hatálybalépésétől az adatvédelmi hatósági eljárás megindításáig eltelt – hosszú időtartamát. A bírság összegének megállapításánál enyhítő körülményként értékelte azonban azt, hogy a Kötelezett az adatvédelmi hatósági eljárás megindításának hatására rövid időn belül módosította adatvédelmi szabályzatait, ezeket hozzáférhetővé is tette a honlapon, valamint ennek megfelelően módosította gyakorlatát a 16 éven aluli kiskorúak vonatkozásában, lehetetlenné téve az ilyen életkorral történő regisztrációt, valamint törölve a 16 éven aluli felhasználókat.

Jelen határozat a Ket. 71. § (1) bekezdésén és a 72. § (1) bekezdésén alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlés napján jogerőre emelkedik. A fellebbezést a Ket. 100. § (1) bekezdésének d) pontja zárja ki. A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 100. § (2) bekezdése biztosítja, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság illetékességét a polgári perrendtartásáról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 326. § (7) bekezdése alapján állapítottam meg. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Pp. 330. § (2) és (3) bekezdése határozza meg.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdésének f) pontja értelmében a Hatóság az Infotv. 61. § (3) bekezdése szerinti, százezer forinttól tízmillió forintig terjedő bírság kiszabására jogosult jogellenes adatkezelés

megállapítása esetén. A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva az Infotv. 61. § (4) bekezdése alapján határozta meg.

A bírságot a megfelelő számlaszámra megfizetni a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNB rendelet) 25. § a) pontjának aa) alpontjában (átutalás), b) pontjának bb) alpontjában (készpénzbefizetés fizetési számlára), c) pontjának ca) alpontjában (készpénzáttalás) felsorolt fizetési módok formájában lehet. A kötelezettség teljesítése során irányadó az MNB rendelet VI. fejezete, azzal a kitételrel, hogy a Hatóság épületében nincs lehetőség a bírságösszeg befizetésére.

A késedelmi pótlék mértékéről szóló tájékoztatás az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 165. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 42. § (3) bekezdése szerint a jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem fizetett bírság miatt jogerősen kiszabott és meg nem fizetett késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

A Ket. 74. §-a alapján a Kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében, annak igazolásával kérheti a Hatóságtól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítésre (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, hogy rajta kívülálló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

A határidő lejárta után az ügyfél – feltéve, hogy a végrehajtást még nem indították meg – az igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha a Hatóság elutasítja az igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás megindításáról is.

A fizetési kedvezmény iránti eljárásért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. Törvény (a továbbiakban: Itv.) 29. § (1) bekezdése értelmében 3.000 Ft illetéket kell fizetni. Az Itv. 73. § (1) bekezdésének megfelelően a közigazgatási hatósági eljárási illetéket az eljárás megindításakor illetékbélyeggel az eljárást kezdeményező iraton, azaz a kérelemre felragasztva kell leróni.

Az illeték mértékéről és az illetékfeljegyzési jogról való tájékoztatás az Itv. 43. §-ának (3) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdésének h) pontján alapul.

A határozatnak a Hatóság honlapján történő nyilvánosságra hozatalát a kiskorú érintettek, valamint a hasonló társkereső oldalak regisztrált nagyobb számú érintett jogainak védelme érdekében az Infotv. 61. § (2) bekezdése alapján rendelttem el.

A Hatóság az ügyintézési időbe be nem számítandó időszakok figyelembe vételével az ügyintézési határidőt 16 nappal lépte túl, melynek oka a jelen ügygel egy időben, azonos tárgyban indult, más társkereső oldalak adatkezelését vizsgáló eljárásokkal feltárt tényállások egységes mérlegelése és elbírálása volt.

A Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét az Infotv. szabályozza.

Budapest, 2013. augusztus 02.

dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár